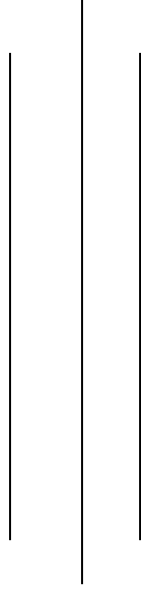

कानून ब्यवसायीहरूसँग
“सरकारी वकीलको कार्यसम्पादन र सहयोगका क्षेत्र तथा
अपेक्षा”

विषयमा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम

प्रतिवेदन

मिति: २०८० श्रावण १५ गते

आयोजक

जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, बर्दिया ।

प्रतिवेदक

जिल्ला न्यायाधिवक्ता नगेन्द्र लम्साल
जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, बर्दिया ।

विषयसूची

		पृ.
१.	परिचय	१
२.	कार्यक्रमको संक्षिप्त जानकारी	१
३.	कार्यक्रमको उद्देश्य	१
४.	कार्यक्रमको विषयबारे जानकारी	१
५.	छलफलमा व्यक्त भएका विचारहरू	२
६.	छलफलमा व्यक्त विचारहरूको सम्बोधन	३
७.	कार्यक्रमबाट हासिल मुख्य उपलब्धिहरू	६
	अनुसूचीहरू	
	क) कार्यक्रम तालिका	७
	ख) सहभागीहरूको नामावली	८
	ग) कार्यक्रमको तस्वीर	११
	घ) कार्यक्रममा प्रस्तुत गरिएको कार्यपत्र	१२

१. परिचय

जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, बर्दियाको आयोजनामा कानून व्यवसायीहरूसँग “सरकारी वकीलको कार्यसम्पादन र सहयोगका क्षेत्र तथा अपेक्षा” विषयमा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम मिति २०८० साल श्रावण १५ गते जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, बर्दियाको सभाहलमा सम्पन्न भयो । उक्त कार्यशालामा बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशनमा आवद्ध बर्दिया जिल्लामा क्रियाशील कानून व्यवसायीहरूको सहभागीता रहेको थियो ।

२. कार्यक्रमको संक्षिप्त जानकारी

- १) कार्यक्रमको नाम: कानून व्यवसायीहरूसँग “सरकारी वकीलको कार्यसम्पादन र सहयोगका क्षेत्र तथा अपेक्षा” विषयमा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम
- २) कार्यक्रम सञ्चालन स्थान: जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, बर्दियाको सभाहल
- ३) मिति: २०८०।४।१५
- ४) कार्यक्रम अवधि: दिउँसो २ बजेदेखि ४:३० बजेसम्म
- ५) सहभागी संख्या: २० जना कानून व्यवसायी, २ जना सरकारी वकील र कार्यालयका रा.प. अनंकित कर्मचारी सहित २५ जना ।

३. कार्यक्रमको उद्देश्य

- १) कानून व्यवसायीहरूसँग सरकारी वकीलको कार्यसम्पादन, सहयोगका क्षेत्र तथा अपेक्षा विषयमा छलफल गर्नु ।

४. कार्यक्रमको विषयबारे जानकारी

जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय बर्दियाका सहायक जिल्ला न्यायाधिवक्ता श्री डिल्लीराज ज्ञवालीले कार्यक्रमको सञ्चालन गर्दै कार्यक्रमका विषयमा शुरुवातमा जानकारी गराउनुभएको थियो ।

जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय बर्दियाका जिल्ला न्यायाधिवक्ता श्री नगेन्द्र लम्सालले कार्यक्रमको उद्देश्य तथा छलफलका विषयहरू बारे सरकारी वकीलको कार्यसम्पादनका आधार र कानून व्यवसायीसँग अपेक्षा शिर्षकमा प्रस्तुती गर्नुभएको थियो । प्रस्तुतीसँगै निम्न विषयहरूमा छलफल गरिएको थियो:

- ✘ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको तेस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना तथा वार्षिक कार्ययोजनाको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने
- ✘ सरकारी वकीलको परिचय तथा संस्थागत संरचना
- ✘ सरकारी वकीलको कार्य सम्पादनका आधारहरू तथा मूल्यहरू
- ✘ कार्यसम्पादनको अवस्था सम्बन्धमा छलफल गर्ने
- ✘ सरकारी वकील र कानून व्यवसायी एकै ठाउँ हुने आधारहरू
- ✘ सरकारी वकीलको कानून व्यवसायीसँग अपेक्षाहरू
- ✘ सरकारी वकीलको कार्यसम्पादन विषयमा कानून व्यवसायीको अपेक्षाहरू

५. छलफलमा व्यक्त भएका विचारहरू

श्री श्यामबहादुर थापा,

अधिवक्ता, बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन ।

- अधिकारप्राप्त अधिकारीबाट हुने बयानमा कानून व्यवसायीलाई राख्ने गरिएको छ की छैन ।

श्री सूर्यमोहन सापकोटा

अधिवक्ता, बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन ।

- सरकारी वकीलले सजाय छुट सम्बन्धी मागदावी लिदा कानून व्यवसायीको प्रतिनिधित्व कुन कुन चरणमा हुन्छ ।

श्री उमानाथ ज्ञवाली

अधिवक्ता, बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन ।

- सरकारी वकीलले के कस्तो मुद्दामा दिशान्तर गर्ने गरेको छ । दिशान्तर गर्ने प्रकृया के रहेको छ ।

श्री काशीराम चौधरी

अधिवक्ता, बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन ।

- सरकारवादी के कस्तो मुद्दामा मिलापत्र हुने गरेको छ ।

श्री नरेन्द्रकुमार शर्मा

वरिष्ठ अधिवक्ता, बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन ।

- प्रहरीले सामान्य प्रकृतिका छिट्टै अनुसन्धान सकिने मुद्दाहरूमा पनि हिरासतमा लामो अवधीसम्म राख्ने गरिएको छ । छिटो छरितो रूपमा अनुसन्धान सक्ने परिपाटीको शुरुवात हुन जरुरी छ ।
- महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयबाट सरकारी वकीलका लागि जारी महत्वपूर्ण निर्देशनहरू जुन कानून व्यवसायीहरूका लागि पनि उपयोगी छन् । ती निर्देशनहरूको बारेमा जानकारी भएको अवस्था छ ।
- कानून व्यवसायी र सरकारी वकीलले एक अर्कासँग गरेका अपेक्षाहरूको छलफलले न्यायिक प्रकृत्यामा एक अर्काको सहयोगले छिटो छरितो न्याय सम्पादन गर्ने काममा सघाउ पुग्छ ।

श्री कमलप्रसाद पाण्डे

अधिवक्ता, अध्यक्ष, बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन ।

- अभियुक्तले गरेको कसूरको मात्रा अनुसार अभियोग मागदावी लिनुपर्ने हुन्छ । कसूरदारले गरेको कसूर भन्दा बढि मागदावी र फरक मागदावी हुँदा न्यायिक प्रकृत्यामासमेत प्रभाव पर्ने गर्छ ।
- सबै वर्गको न्यायमा पहुँच हुनुपर्नेमा बार प्रतिवद्ध छ ।

- बारमा आवद्ध कानून व्यवसायीहरूले मुख्य रूपमा सरकारवादी फौजदारी मुद्दामा अभियुक्तको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने गर्छौं । अभियुक्तको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गरी न्यायिक प्रकृत्यामा कानून व्यवसायीले न्याय निरूपण गर्ने कार्यमा पेशागत आचरण भित्र रहि काम गरिरहेका छौं ।
- सरकारी वकील र कानून व्यवसायीहरूको छिटो छरितो सरकारवादी फौजदारी मुद्दाको न्यायिक प्रकृत्या टुंगाउने कार्यमा सहकार्य र सहयोग हुनुपर्छ ।
- कार्यक्रममा उठाइएका सरकारी वकील र कानून व्यवसायीले सहकार्य गर्नुपर्ने क्षेत्रहरू सहित दिशान्तर र सजाय छुट जस्ता न्यायिक प्रकृत्यामा सहजिकरण गर्न बार तत्पर रहेको छ ।

६. छलफलमा व्यक्त विचारहरूको सम्बोधन

उक्त अन्तरक्रिया कार्यक्रममा कानून व्यवसायीहरूले उठाएका विचारहरूको जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय बर्दियाका जिल्ला न्यायाधिवक्ता श्री नगेन्द्र लम्सालले सम्बोधन गर्नुभएको थियो । सम्बोधनलाई वुँदागत रूपमा उल्लेख गरिएको छ ।

श्री नगेन्द्र लम्साल

जिल्ला न्यायाधिवक्ता, जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, सुर्खेत

- प्रतिवादीको बयान सरकारी वकील कार्यालयमा सरकारी वकीलको रोहवरमा अनुसन्धान अधिकारीबाट हुने गरेको छ । सरकारी वकील समक्ष हुने प्रतिवादीको बयानमा मुद्दाको न्यायिक प्रकृत्याको कारबाहीमा कानून व्यवसायी राख्न पाउने कानूनी व्यवस्थाको बारेमा जानकारी दिने गरिएको छ । उमेर पुगेका सक्षम प्रतिवादीको बयान गराउँदा कानून व्यवसायीलाई रोहवरमा राख्ने गरिएको छैन । कानूनमा प्रतिवादीको बयान गराउँदा कानून व्यवसायी राख्नु पर्ने व्यवस्था नभएकाले नराखिएको हो । कानूनको विवादमा परेका बालबालिकासँग सरकारी वकीलको रोहवरमा अनुसन्धान अधिकारीले सोधपुछ गर्दा अनिवार्य रूपमा बाल न्याय सम्पादन (कार्यविधि) नियमावली २०७६ को नियम ८ ले व्यवस्था गरे अनुसार निजको बाबुआमा, परिवारका अन्य सदस्य वा संरक्षकलाई रोहवरमा राखेर गराउने गरिएको छ । उक्त नियममा बाल कल्याण अधिकारी वा कानून व्यवसायीलाई रोहवरमासमेत राख्ने भन्ने कानूनी व्यवस्था छ । एउटा ज्यान मार्ने उद्योग मुद्दामा आर्थिक वर्ष ०७९।०८० मा एक जना कानूनको विवादमा परेका बालकको परिवारको कुनै पनि सदस्य नभएको निजले बताएपछि बाल कल्याण अधिकारीको रोहवरमा सोधपुछ गरिएको थियो । परिवारका सदस्यहरू सोधपुछ गर्दा उपलब्ध हुन सक्ने अवस्था नभएमा कानूनको विवादमा परेका बालबालिकाहरूसँग सोधपुछ गर्दा बाल कल्याण अधिकारी वा बारको सहयोगमा कानून व्यवसायीलाई रोहवरमा राखेर नै सोधपुछ गरिन्छ ।

- सजाय छुट दिने मागदावी सम्बन्धी निर्देशिका, २०८० आएपछि आर्थिक वर्ष ०७९।०८० मा दुई वटा लागू औषध मुद्दामा यस कार्यालयबाट प्रतिवादीको कानून व्यवसायीको उपस्थितिमा सजाय छुट सम्बन्धी छलफलमा गरेर सजाय छुट मागदावीको सम्झौता गरि सजाय छुट सम्बन्धी मागदावी सहितको अभियोग दावी लिइएको थियो । सजाय छुट दिने मागदावी सम्बन्धी निर्देशिका, २०८० मा विभिन्न चरणमा अभियुक्तलाई सजाय छुट सम्बन्धी प्रकृत्यामा आफ्नो कानून व्यवसायी सहभागी गराउन पाउने प्रकृत्याका बारेमा अनुसन्धान अधिकारीले अभियुक्तको बयान लिनु अघि सजायमा छुट दिन वा कम गर्न सकिने कानूनी व्यवस्था, प्रकृत्या तथा परिणामको बारेमा अभियुक्तले बुझ्ने गरी जानकारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । अभियुक्तकोतर्फबाट निजको कानून व्यवसायी सजाय छुट सम्बन्धी वार्तामा सहभागी हुने र सजाय छुट सम्बन्धी सम्झौतामा कानून व्यवसायी रोहवरमा रहने व्यवस्था गरेको छ ।
- बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा २७ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) मा दश हजार रुपैयाँसम्म विगो भएको वा पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा तीन वर्षसम्म कैद हुन सक्नेमा सरकारी वकीलले कसूरजन्य कार्यको अभियोग लागेका बालबालिकालाई बालबालिकाको सर्वोत्तम हितको लागि दिशान्तर गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ । बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा २८ मा दिशान्तर गर्दा विचार गर्नु पर्ने र दफा २९ मा दिशान्तर गर्दा अवलम्बन गरिने प्रकृत्याको बारेमा व्यवस्था गरेको छ । आर्थिक वर्ष ०७९।०८० मा एक वटा अभद्र व्यवहार मुद्दामा सात जना कानूनको विवादमा परेका बालकहरुको यस कार्यालयका सरकारी वकीलबाट दिशान्तर गरिएको थियो ।
- महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको प्रशासन शाखाको पत्र संख्या निर्देशन चलानी नं १७६३, मिति २०७८।१।२ को निर्देशन सम्बन्धी पत्रमा मिति २०७७।१२।२६ गतेको महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय बमोजिम निर्देशन नं ६ मा चेक अनादर सम्बन्धी बैङ्किङ्ग कसूर मुद्दामा प्रतिवादीले पीडितलाई बिगो बुझाईसकेको अवस्थामा मुद्दा नचलाउने भन्ने निर्देशन रहेकोमा उक्त निर्देशनको वुँदामा कानून बमोजिम मिलापत्र हुन सक्ने र मिलापत्र गर्न उपर्युक्त हुने प्रकृतिका सरकारवादी फौजदारी मुद्दामा अनुसन्धानकै क्रममा वा अभियोजन गर्नु अगाडि पीडित र प्रतिवादी मिलापत्र गर्न सहमत भएका मुद्दामा सामान्यतया अभियोजन गरिने छैन भन्ने महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको नीति रहेको (महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको अभियोजन नीति तथा मार्गदर्शन, २०७७ को परिच्छेद २ को २.२ (२.२.२६) मा उल्लेख रहेको छ । अतः यस प्रकृतिका मुद्दामा अभियोजन पूर्व प्रतिवादीबाट पीडितले रकम प्राप्त गरिसकेको भए मुद्दा नचलाउने निर्णय गर्ने भनी उल्लेख भएकाले सोही बमोजिम हुने गरेको छ ।

यसैगरी अदालतमा मुद्दा दायर भएपछि पीडितले त्यस्तो रकम प्राप्त गरिसकेको अवस्थामा त्यस्तो फैसला उपर पुनरावेदन नगर्ने भन्ने निर्देशन रहेको छ । यसैगरी महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको प्रशासन शाखाको पत्र संख्या निर्देशन चलानी नं १७६३, मिति २०७८।१।२ को निर्देशन सम्बन्धी पत्रमा निर्देशन नं ५ मा बैकिङ्ग कसूर तथा सजाय ऐन, २०६४ को दफा ३ को खण्ड (ग) अनुसारका सर्वासाधारण पीडित भएको बैकिङ्ग कसूर मुद्दामा पीडित पक्ष र प्रतिवादीले मिलापत्र गराई पाउँ भनी निवेदन दिएमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ११७ को उपदफा (२) अनुसार मिलापत्र सम्बन्धी कारवाही अगाडि बढाउन सकिन्छ । मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ११७ को उपदफा (२) बमोजिम सर्वसाधारणको ठगी, अनुचित लेनदेन वा सर्वसाधारणको सम्पत्ति हानि, नोक्सानी वा वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी मुद्दामा प्रतिवादी र पीडित दुवैले मिलापत्र गराई पाउँ भनी निवेदन दिएमा जिल्ला अदालतमा विचाराधीन मुद्दामा सम्बन्धित जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयको प्रमुख वा सो हैसियतमा काम गर्ने सरकारी वकीलले मिलापत्र गर्न आदेश दिन सक्ने गरी मिति २०८०।४।१ गतेदेखि महान्यायाधिवक्ताबाट अधिकार प्रत्यायोजन भएको सूचना मिति २०८०।३।२५ गतेको नेपाल राजपत्र भाग ४ मा सूचना प्रकाशन गरिएको छ । यसैगरी मिति २०८०।३।२५ गतेको राजपत्रको सूचनामा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ११७ को उपदफा (२) बमोजिम मिलापत्र हुन सक्ने प्रकृतिका नेपाल सरकार वादी हुने मुद्दामा अनुसन्धानकै चरणमा प्रतिवादीले पीडितलाई बुझाउनुपर्ने बिगो, हर्जाना तथा अन्य रकम बुझाई वा अन्य कुनै शर्तमा मुद्दाको कारवाही अगाडि नबढाउन पीडित र प्रतिवादी दुवै पक्ष सहमत भै दिएको निवेदन बमोजिम मातहतको जिल्ला सरकारी वकील कार्यालयबाट मुद्दा नचलाउने गरी प्राप्त भएका मिसिलमा मुद्दा चलाउने वा नचलाउने अन्तिम निर्णय उच्च सरकारी वकील कार्यालयको सहन्यायाधिवक्ता वा सो हैसियतमा काम गर्ने सरकारी वकीलले गर्ने गरी अधिकार प्रत्यायोजन भएको छ ।

- प्रहरीबाट अनुसन्धान हुने मुद्दाहरूमा छिटो अनुसन्धान सकिने मुद्दाहरूमा अनुसन्धान सकेर मुद्दाको फाईल सरकारी वकील कार्यालयमा बुझाउने कार्य गरी सम्बन्धित अदालत र मुद्दा हेर्ने अधिकारी समक्ष अभियोजन कार्य छिटो रूपमा सम्पन्न गर्ने कार्यमा तदारुकता बढाइने छ ।
- कार्यक्रममा व्यक्त विचारहरूले सरकारी वकीलको कार्य सम्पादनमा थप सुधार गर्न मद्दत पुग्ने छ ।
- कैदी, वन्दी र पीडितको संवैधानिक र कानूनी अधिकारको संरक्षणका लागि सरकारी वकील र कानून व्यवसायीको एउटै भूमिका हुनुपर्छ ।

७. कार्यक्रमबाट हासिल मुख्य उपलब्धिहरू

- फौजदारी न्याय प्रणाली प्रभावकारी बनाउन सरकारी वकीलबाट कानून ब्यवसायीहरूले राखेको अपेक्षाहरूका बारेमा जानकारी भई आगामी दिनमा सरकारी वकीलको काम कारवाही प्रभावकारी बनाउन मद्दत पुग्ने छ ।
- सरकारी वकील र कानून ब्यवसायीहरूको साझा सरोकारका विषयहरूबारे जानकारी भई संयुक्त रूपमा पहल गर्न मद्दत पुग्ने छ ।

अनुसूचीहरू

क) कानून व्यवसायीहरूसँग "सरकारी वकीलको कार्यसम्पादन र सहयोगका क्षेत्र तथा अपेक्षा" विषयमा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम

मिति: २०८०।४।१५

समय: दिउँसो २ बजेदेखि ४:४५ बजेसम्म

कार्यक्रम स्थान: जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, बर्दियाको सभाहल

आयोजक: जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, बर्दिया

कार्यक्रम सञ्चालक: सहायक जिल्ला न्यायाधिवक्ता श्री डिल्लीराज ज्ञवाली, जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, बर्दिया

२.००-२.३०	उपस्थिति
२.३०-२.४५	सहभागीहरूबीच परिचय
२.४५-३.१५	कार्यक्रमको उद्देश्य र सरकारी वकीलको अपेक्षा: जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, बर्दियाका जिल्ला न्यायाधिवक्ता श्री नगेन्द्र लम्साल
३.१५-४.३०	<ul style="list-style-type: none"> • कानून व्यवसायीहरूबाट कार्यक्रम बारे धारणा (खुला छलफल) • बरिष्ठ अधिवक्ता श्री नरेन्द्रकुमार शर्मा • बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशनका अध्यक्ष अधिवक्ता श्री कमलप्रसाद पाण्डे
४.३०-४.४५	जिज्ञाशाको सम्बोधन सहित कार्यक्रम समापन: जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय बर्दियाका जिल्ला न्यायाधिवक्ता श्री नगेन्द्र लम्साल ।

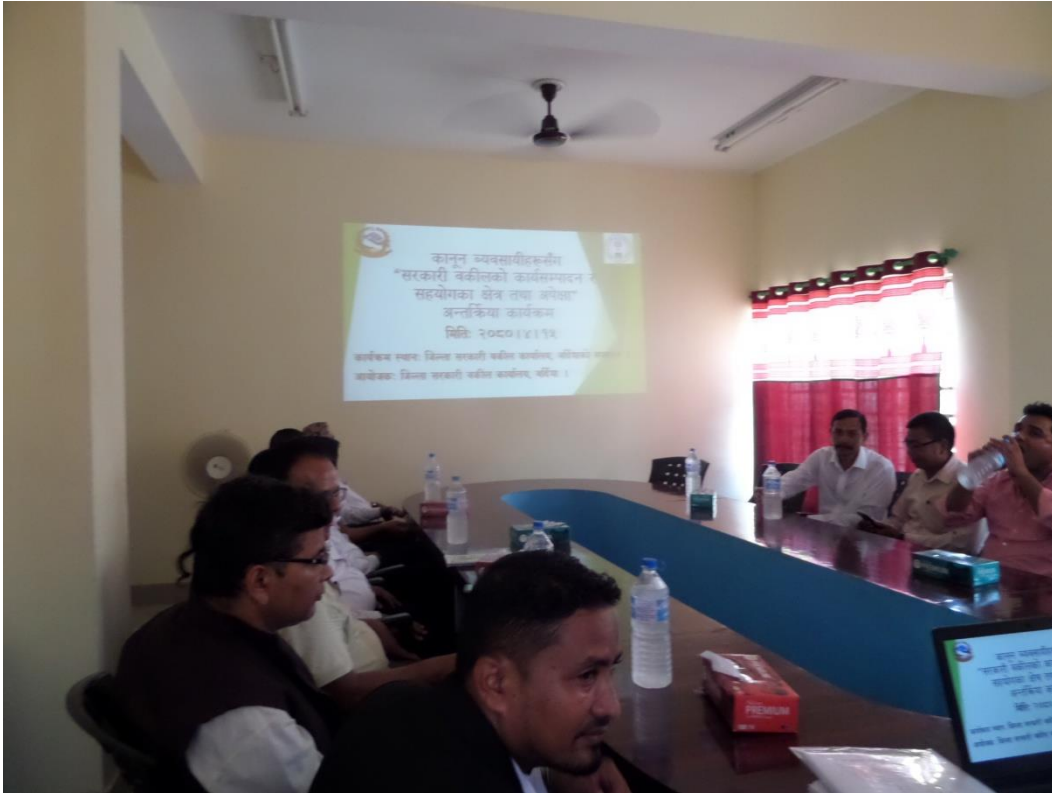
ख) सहभागीहरूको नामावली

क्र.सं.	नाम	पद	संस्था/कार्यालय	टेलिफोन नं
१	नगेन्द्र लम्साल	जिल्ला न्यायाधिवक्ता	जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय बर्दिया	९८४१४४०७८१ nagendralamsal@gmail.com
२	कमलप्रसाद पाण्डे	अध्यक्ष	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८५८०२५१३३
३	उमानाथ ज्ञवाली	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८४८१०१२४०
४	धर्मराज शर्मा	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८५८०२७१६२
५	सूर्यमोहन सापकोटा	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८४८०४४६५६
६	संजीवकुमार कर्ण	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८५८०३७८८८
७	बृजमोहन चौधरी	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८४८०४२८७३
८	काशीराम चौधरी	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८४८०५५५६० kashiram321@gmail.com
९	दिवाकर शर्मा खनाल	सचिव	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८४१३७२०९४
१०	उदयमणि आचार्य	उपाध्यक्ष	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८४८०७९७२५
११	प्रदिप ज्ञवाली	कानूनी सहायता अधिकृत	जिल्ला कानूनी सहायता समिति	९८४८०२१४४१

१२	खडानन्द तिवारी	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८५८०२७७७४
१३	केशव जि.सी.	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८५८०२१५९३
१४	मदनराज ज्ञवाली	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८४८०९३०८८
१५	गोपाल पोख्रेल	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८५८०८२९२९ pokhrelgopal35@gmail.com
१६	रमेश चौधरी	वैतनिक कानूनी व्यवसायी अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८५८०२६६८५ ramesh.chaudhary1171@gmail.com
१७	नरेन्द्रकुमार शर्मा	वरिष्ठ अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८५८०२३१२६
१८.	श्यामबहादुर थापा	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८४८०७९६३९
१९	डिल्लीराज ज्ञवाली	सहायक जिल्ला न्यायाधिवक्ता	जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय बर्दिया	९८४८०२७४५९ dillirajnyawali27@gmail.com
२०	ओमप्रकाश शर्मा	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८४८०५२२३१
२१	विश्वनाथ श्रेष्ठ	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८४८०२६९८४
२२	रामनाथ त्रिपाठी	अधिवक्ता	बर्दिया जिल्ला अदालत बार एशोसिएशन	९८५८०५४८८७
२३	भगवती शर्मा	टार्निपिष्ट नायव	जिल्ला सरकारी	९८४८०६३९८७

		सुब्बा	वकील बर्दिया	कार्यालय	
२४	गोविन्द वि.क.	नायव सुब्बा	जिल्ला वकील बर्दिया	सरकारी कार्यालय	९८६४९८६५५०
२५.	जावन सिंह रामजाली	खरिदार	जिल्ला वकील बर्दिया	सरकारी कार्यालय	९८६४७३१७०४

ग) कार्यक्रमको तस्वीर

अन्तरक्रिया कार्यक्रममा सहभागी कानून व्यवसायीहरू ।

कार्यक्रमका सहभागी सरकारी वकील र कानून व्यवसायीहरू ।

घ) कार्यक्रममा प्रस्तुत गरिएको कार्यपत्रः

सरकारी वकीलको कार्यसम्पादनका आधार र कानून व्यवसायीसँग अपेक्षा

नगेन्द्र लम्साल

जिल्ला न्यायाधिवक्ता

जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, बर्दिया

२०८०।४।१५

कार्यक्रमको उद्देश्य

- ✘ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयको तेस्रो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना तथा वार्षिक कार्ययोजनाको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने
- ✘ सरकारी वकीलको परिचय तथा संस्थागत संरचना
- ✘ कार्य सम्पादनका आधारहरू
- ✘ कार्यसम्पादनको अवस्था सम्बन्धमा छलफल गर्ने
- ✘ अपेक्षाहरू

सरकारी वकीलको परिचय तथा संस्थागत संरचना

- ✘ नेपालको संविधानको धारा १५८ ले सरकारी वकील भनी सम्बोधन गरेको,
- ✘ मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा २(त) ले महान्यायाधिवक्ता, नायब महान्यायाधिवक्ता, सहन्यायाधिवक्ता, उपन्यायाधिवक्ता, जिल्ला न्यायाधिवक्ता वा सहायक जिल्ला न्यायाधिवक्ता र महान्यायाधिवक्ताबाट सरकारी वकीलको हैसियतमा काम गर्न तोकिएको अधिकृतलाई सरकारी वकील मानेको छ।

संस्थागत संरचना

- ✘ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, रामशाहपथ काठमाडौं- १
- ✘ उच्च सरकारी वकील कार्यालयहरू- १८
- ✘ विशेष सरकारी वकील कार्यालय- १
- ✘ जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय-७७

कार्य सम्पादनका आधारहरू तथा मूल्यहरू

- ✘ स्वच्छ सुनुवाई
- ✘ कानूनको शासन
- ✘ कानून र न्यायका मान्य सिद्धान्तहरूको अवलम्बन
- ✘ मानव अधिकार र व्यक्तिगत स्वतन्त्रताको सम्मान, संरक्षण र प्रवर्द्धन
- ✘ सार्वजनिक हितको संरक्षण
- ✘ पीडितमैत्री र न्यायमा सहज पहुँच
- ✘ व्यावसायिक स्वायत्तता र उन्मुक्ति
- ✘ निरन्तर सुधार र सिकाई

- ✘ नैतिकता र सदाचार
- ✘ लैङ्गिकमैत्री र विविधताको सम्बोधन
- ✘ समावेशिता
- ✘ शक्तिका अधिकारहरूको संरक्षण

सरकारी वकील र कानून व्यवसायी एकै ठाउँ हुने आधारहरू

- ✘ कानूनको निश्चित तहको ज्ञान हासिल
- ✘ आफ्नो पक्षको प्रतिनिधित्व
- ✘ कानूनको शासनको परिपालना
- ✘ कानून बमोजिमको प्रकृत्याको अवलम्बन
- ✘ समता, समन्याय र समानता
- ✘ स्वच्छ सुनुवाई
- ✘ सदाचार नैतिकता र न्यायिक सुशासनको अवलम्बन
- ✘ पेशागत आचरणको पालना
- ✘ फैसला तथा न्यायिक निर्णयको पालन
- ✘ अपराध पीडितलाई क्षतिपूर्ति सहितको न्याय र सामाजिक पुनः स्थापना
- ✘ शक्तिका अधिकारहरूको संरक्षण
- ✘ सजाय छुट मागदावीमा सहजिकरण
- ✘ फैसला कार्यान्वयनमा सहयोग
- ✘ न्यायको पक्षपोषण

सरकारी वकीलको अपेक्षा

- ✘ अनुसन्धान र अभियोजनमा कानूनले अपेक्षा गरे बमोजिमको सहयोग
- ✘ शक्तिको बयानमा विना पूर्वाग्रह सहयोग
- ✘ साक्षी परीक्षणमा सहयोग
- ✘ समय पालना र नियमितता
- ✘ पीडितलाई क्षतिपूर्ति र पुनः स्थापना
- ✘ पेशागत आचरणको पालनामा साझेदारी